

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

1

בפני כב' השופט שמואל בר יוסף

תובעת (נתבעת בתמ"ש
45041-05-13)
ע"א ע"ז 1027 - 1028 - 1029
נגד

נתבע (תובע בתמ"ש
45041-05-13)

נתבע (תובע בתמ"ש
45041-05-13)
ע"א ע"ז 1027 - 1028 - 1029
נגד

2

פסק דין

3

4

5

ההליכים

1. לפני שתי תובענות המיעוררות את השאלה, האם ראוי להתיר לתובעת להגר עם ילדי הצדדים לאירלנד, בתמ"ש 40047-11-12 נעטר להורות כי ביטבורת ילדי הצדדים תהא בידי התובעת (להלן: האם), שהינה, בנסיבות העניין, תובענה להתיר לילדים להגר עם האם לאירלנד.
- בתמ"ש 45041-05-13 נעטר להורות כי ביטבורת ילדי הצדדים תהא ביטבורת (ולחילופין בידי התובע בהליך זה, להלן: האב), שהינה, בנסיבות העניין, תובענה שלא להתיר את הגירת ילדי הצדדים.

12

13

העובדות הצריכות לעניין

14

2. הצדדים נישאו בשנת 2005 ונישואיהם הותרו כשנה לאחר פרוץ הביטבר, בשנת 2013.
3. האם היא ילדת אירלנד בה התגוררה בעת שהכירה את האב, והיא בשנות העשרים לחייה.
4. האב הינו ישראלי, אשר בעת שהותו באירלנד לרגל עבודתו הכיר את האם.
5. האם והאב (להלן: הצדדים או ההורים) ניהלו ביטב בסיפר שנים קשר, שתחילתו בידידות וסופו בזוגיות.

19

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

3

6. בשנת 2004 הגיעה האם ארצה. במהלך אותה שנה נסעו הצדדים יחדיו לאריונה (לשם נסע האב לרגל עבודתו). בה נישאו בנישואין אזרחיים. במהלך שהות הצדדים בארצות הברית החלה האם בהליך גירור.
7. בשנת 2005 שבו הצדדים ארצה ונרשמו כנשואים.
8. לאחר שובם של הצדדים ארצה, החלה האם ללמוד עברית. כמו כן החלה האם בהליך גירור נוסף, שכל הנראה הושלם בפועל אך לא פורמלית (האם טוענת כי "ביטלה" את הגירור, אך הנושא לא בורר עד תוכו).
9. במהלך נישואי הצדדים נולדו להם שני ילדים: יליד 6.9.2008, יליד 9.11.2010 (להלן: הילדים).
10. שני הילדים נולדו באירלנד. מאחר שזמן מה לפני הלידות ולאחריהן, שהתה האם באירלנד. שני הילדים נימולים.
11. ביום 17.9.2012, יום 4 כבן, כבן שנתיים, נסעה האם עם הילדים לביקור משפחתי באירלנד, אשר אמור היה להסתיים ביום 31.10.2012, הוא המועד שנקב בכרטיסי הטיסה חזרה ארצה.
12. לטענת האב, כשבועיים טרם המועד המתוכנן לחזרת האם והילדים ארצה, הודיעה לו האם כי אין בכוונתה לעשות כן וכי עליו להגיע לאירלנד. האב טוען, כי ניסה להניא את האם מהחלטתה, בתחילה בדרכי נועם ובהמשך באיום כי ינקוט בהליכים, לבסוף, כך נטען, ביקשה האם להאריך ביעט את שהותה באירלנד בטרם תשוב ארצה ולשם כך שונה המועד בכרטיסי הטיסה ארצה ליום 7.11.2012.
13. דא עקא, ביום 7.11.2012 שיגרה האם לאב הודעת דוא"ל (להלן: הודעת החטיפה) בה נאמר (תרגום חופשי), כלהלן:
- לעת הזו החלטתי לא לחזור לישראל עם הילדים. אני מוכנה לנהל משא ומתן לגבי תנאי הפירוד ממך באמצעות עורך דין. עורך הדין שלך יכול ליצור קשר עם בטלפון

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12

תמ"ש 45041-05-13

14. לנוכח האמור, נקט האב בהליך בהתאם לאמנה בדבר ההיבטים האזרחיים של חטיפה בינלאומית של ילדים (להלן: האמנה).
15. מספר ימים לאחר משלוח הודעת החטיפה, ביום 13.11.2012, הגישה האם בקשה ליישוב סכסוך בבקשה לא צוין ולו ברמז נושא ההגירה/החטיפה.
16. מספר ימים לאחר הגשת הבקשה ליישוב סכסוך, הגישה האם את התביעה דנן, בה ציינה בין השאר, כי לא תכננה שלא לשוב ארצה עם הילדים, אך משהגיעה לאירלנד אורה אומץ להתייצב למול האב (שלטענתה התנהג כלפיה בצורה קשה, פוגענית וכוחנית) והודיעה לו כי אין היא רוצה לשוב לישראל. האם עתרה כי ייקבע שהסמכות לדון בנושא משמורת הילדים ויתר הנושאים הקשורים בילדים מסורה לבית המשפט באירלנד, ולחילופין כי תיקבע משמורת הילדים בידיה וכי יותר לה להגר עם הילדים לאירלנד.
17. ביום 23.12.2012 קבע בית המשפט לענייני משפחה, מעמד צד אחד, כי מיקום מגוריהם הרגיל של הילדים עובר להוצאתם מן הארץ היה בישראל, כי אי השבתם ארצה הינה שלא כדין ויש בה משום הפרת זכויות המשמורת והאפוטרופסות של האב.
18. ביום 15.4.2013, פמסגרת דיון שלקיים בית המשפט באירלנד בנוגע לעתירה להשיב את הילדים ארצה, הגיעו הצדדים להסכם, שקיבל תוקף של פסק דין. ההסכם כולל התחייבות של האם לשוב עם הילדים ארצה עד ליום 20.5.2013, לרבות הסכמתה כי אם לא תעשה כן יינתן צו להחזרת הילדים ומתן הצהרה בדבר אחזקתם שלא כדין בהתאם לאמנה. עוד הוסכם, כי עד למתן החלטה אחרת על ידי בית המשפט בישראל, תהא משמורת הילדים בידי האם, אגב קביעת הסדרי שהות של הילדים עם האב, והסדר לתשלום מזונות.
19. ביום 20.5.2013 שבה האם עם הילדים ארצה.
20. ביום 23.5.2013 הגיש האב את התביעה דנן, בה עתר לקביעת משמורת משותפת ולחילופין משמורת בלעדית בידי ולמתן צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הילדים.
21. ביום 2.10.2013 מינה כב' השופט סמארה את הגב' הדרה בר (להלן: המומחית) כמומחית מטיעם בית המשפט על מנת שתעריך ותבחן את מצבם של הילדים ותמליץ על דרכי טיפול וכן לשם מתן חוות דעת לעניין הגירת הילדים מישראל לאירלנד.
22. ביום 23.1.2014 הגישה המומחית את חוות דעתה (להלן: חוות הדעת).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

23. ביסקנותיה של המיומחית בחוות הדעת הינן כלהלן (המיספור שלי):
- 1
- 2 (1) "עת חיו ההורים יחד התבצעה חלוק בפועל של האחריות ההורית על פיה
- 3 היה האחראי העיקרי על פרנסת המשפחה ומטבע הדברים הקדיש חלק
- 4 ניכר מזמנו לעבודתו. יחד עם זאת שהה יום עם הילדים ולקח חלק פעיל
- 5 בטיפול בהם, היה קשור אליהם והם היו קשורים אליו. הוא תואר על ידי האם
- 6 כהורה מעורב וטוב, חם ואוהב ונדיב".
- 7 (2) "עת חטפה האם את הילדים לאירלנד ו-4 בן 4 בן פחות משנתיים,
- 8 פגעה היא בזכויות המשמורת והאפוטרופסות של האב, וזאת בניסיון לכפות על
- 9 האב, כשהיא מחזיקה בילדים כבני ערובה, את מעבר המשפחה לאירלנד. בכך
- 10 פגעה האם באמונו של האב בה כהורה טוב בעל שיקול דעת התואם את טובת
- 11 הילדים. אף אני חושבת שהאם הפגינה שיקול דעת לקוי באשר לטובת הילדים
- 12 ופגעה בהם ועל כן אין זה אפשרי עוד כי היא תהיה ההורה המשמורן היחיד
- 13 של הילדים ויש ליתן לאב זכויות משמורת ואחריות הורית זהות לשלה".
- 14 (3) "מדובר בשני בנים רכים בשנים הקשורים מאוד לשני הוריהם וזקוקים מאוד
- 15 לשניהם".
- 16 (4) "כל עוד נמצאת האם בארץ אין היא משבשת את הקשר של הילדים עם
- 17 אביהם. יחד עם זאת, במעשה חטיפתם הראתה היא כי היא נכונה לשבש את
- 18 הקשר של הילדים עם אביהם על מנת להשיג את שלה...אי אפשר עוד לומר
- 19 בביטחון כי לא יחזור על עצמו מצב בו תפעל האם שוב בשיקול דעת לקוי ותנתק
- 20 הילדים מאביהם".
- 21 (5) "אם תסורב בקשת הגירה של האם תישאר היא לגור עם ילדיה בארץ. אין
- 22 בכוונתה להגר בלי הילדים".
- 23 (6) "תגובה אפשרית להכרעה שיפוטית: אני מניחה שאם תסורב בקשתה להגירה
- 24 תמשיך היא להיות במצב בו היא שרויה כיום. היא צריכה לטפל בעצמה".
- 25
- 26

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

- 7) "בשלב זה של חייהם, בשל הטלטלות שהילדים טולטלו הם סובלים מטראומות ומחרדות נטישה. תלישה שלהם מחייהם ופרידה נוספת שלהם מאביהם תפגע בהם קשות ותפגע בסיכויי הסתגלותם למקום חדש. העולם יתפוך להיות עוד יותר בלתי צפוי ומפחיד וחרדות הנטישה מהן הם סובלים תתעצמה עד מאוד."
- 8) "ניתוק הילדים מאביהם בשל החטיפה פגע בילדים עד מאוד. ל, הצעיר באחים, נגרמו הפרעות בתהליכי ההתקשרות. העולם הפך עבורו למקום מסוכן ועוין. הוא שכח את אביו שכן לא היה בוגר דיו לשמור את אביו בזיכרונו. גם כיום, כשהוא בן שלוש, לא יוכל לזכור את אביו אם ינותק ממנו. סבל מגעוועים עזים לאביו. הילדים זקוקים לאביהם ואינם רוצים להינתק ממנו. הילדים סובלים מחרדות נטישה. מעברים קשים להם. ניתוק נוסף של הילדים מאביהם ומעבר נוסף יגרור להם נזק בשלב זה של חייהם."
- 9) "הילדים מותשים, אין להם רזרבות נפשיות, אין להם כוחות פנויים להתמודד עם עקירה חדשה ועם הסתגלות נוספת לעוד מקום והתמודדות נוספת עם קשיי ההגירה וההקלטות במקום חדש. הילדים אינם מסוגלים לשרוד את תלאות ההגירה."
- 10) "לדבריה של האם אין ביכולתה להעמיד ערבויות לביקורי הילדים אלא דרך הלוואות ממשפחתה להם היא כבר חייבת כספים רבים...לא התרשמתי כי לאם יכולת להבטיח ביקורי הילדים מן הבחינה הכלכלית...יש לציין כי כדי לקיים ביקורים של הילדים בין שתי ארצות נדרש לא רק ממון אלא גם כוחות נפש ויכולת ארגון. מצאתי את , במצב נפשי ירוד כשהיא מקפידה להפגין אומללות וחולשה, ונוהגה פאסיבי ותלותי. לסיכום: לא התרשמתי כי יש , הכוחות והמשאבים על מנת להבטיח את ביקורי הילדים את אביהם אם תותר הגירתם."
- 11) "המסקנה הנובעת מכל הנאמר היא שטובתם של הילדים תישמר אם תסורב בקשת הגירתם. מצבם הנפשי של הילדים אינו מאפשר טלטולם. כוחותיהם של הילדים מדולדלים, הנזק שייגרם להם כתוצאה ממעבר נוסף ופרידה מאביהם יהיה גדול מדי."
- 12) "לשני ההורים מסוגלות הורית טובה."

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

- 13) "עוד מצאתי שהאם אינה מבחינה די הצורך בין צרכיה לצרכי הילדים...היא לא היססה להשתמש בילדים על מנת להפעיל לחץ על אביהם לעבור לגור באירלנד. עוד מצאתי שיש מצבים בהם האם מכחישה את המציאות ומעצבת אותה על פי תפיסת עולמה באופן שעלול לפגוע בילדים...כאשר צרכיה וצרכי הילדים מתנגשים היא שמה את צרכיה קודם כשהיא אינה מבדילה בין צרכיה היא לצרכי הילדים".
- 14) "לסיכום הדיון: בשל מצבם הנפשי של הילדים שעודם מתאוששים מהטרומות שנגרמו להם בעקבות חטיפתם על ידי אימם לאירלנד, ובשל שלא התרשמתי כי אימם יכולה להבטיח לילדים באופן עצמאי תנאים הולמים באירלנד ואינה יכולה להבטיח את ביקוריהם את אביהם, ובשל הנזקים שיגרמו להם אם ינותקו שוב ממקומם ומאביהם, נראה כי טובתם של הילדים תמוצה אם תסורב הגירתם, יישארו בארץ, יטופלו יתייצבו, יעכלו את גירושי הוריהם ואת המעברים שנגרמו להם, יירגעו מחרדותיהם ויצליחו להתכונן גם למטלותיהם ההתפתחותיות. המלצות: הגירת הילדים תסורב. משמורת הילדים והאחריות ההורית על הילדים תהיה משותפת לשני ההורים כאחד."
- 24 ביום 23.11.2014 נחקרה המומחית על חוות הדעת.
- 25 ביום 26.1.2015 נחקרו הצדדים, ובמיסגרת הדיון הגיעו להסכמה, לפיה לא יחקרו צדדים שלישיים, הגם שתצהיריהם יוותרו כתיק ולכל צד תישמרנה טענותיו.
- 26 ביום 28.1.2015 דחיתי את בקשת האם למנות מומחה נוסף. בשל חלוף הזמן, הוריתי למומחית לערוך חוות דעת בשלימה "אשר תתייחס לשאלה, האם חל שינוי במצבם של הילדים מאז בדקה את מצבם עובר להגשת חוות דעתה, אשר יש בו כדי לשנות ממסקנות חוות הדעת. מודגש כי המומחית לא תבדוק נושא אחר כלשהו, גם אם מי מהצדדים סבור כי יש מקום לבדיקה כזו."
- 27 ביום 1.5.2015 הגישה המומחית את חוות הדעת השלימה, לאחר שנפגשה עם ההורים בנפרד, עם כל אחד מהם בנפרד, ושוחחה עם הגנת של [REDACTED] עם יועצת בית הספר של [REDACTED] ועם המטפלת הדיאדית של הילדים (להלן: המטפלת הדיאדית).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

28. בסקנת חוות הדעת המיילימה הינה כלהלן:

"מצבם של שני הילדים הוטב. מצבו של [REDACTED] הוטב באופן משמעותי. הוא הולך ומחלים ונרגע ומשתלב... גם מצבו של [REDACTED] הוטב באופן כללי. הוא אינו מדבר עוד על הפציעות בגופו כבעבר. יחד עם זאת הוא עדיין לא השלים את תהליך ההחלמה. בסביבה בטוחה הוא מתפקד במיטבו אך הוא אינו מפגין חוסן, הוא עדיין פגיע, מגיב ברגרסיה ובירידה באיכות התפקוד והחשיבה במצבי לחץ... לבד מזאת [REDACTED] עדיין מוצף בעיקר בתכנים בעלי אופי תוקפני, והוא מוצף בפחדים. התפקוד שלו עדיין אינו אחיד ברמתו והוא נוטה להתפרק מן הבחינה ההתנהגותית שנהיית רגרסיבית וכאוטית... לאמו תפקיד חשוב ביותר בחייו, היא מרגיע אותו מפחדיו. לאביו יש יכולת לשים לו גבול ולאסוף אותו ולארגן אותו. הוא זקוק לשניהם על מנת להמשיך להתפתח במירב הבריאות הנפשית ולמצות את הפוטנציאל שלו... לדעתי שני הילדים אינם בשלים לעשות היום מעבר של הגירה שהוא מעבר הכרוך בלחץ רב. עבור [REDACTED] מצב של הגירה במצבו כעת מהווה השמתו בסיכון... הוא פגיע ללחץ, אין לו די חוסן. הלחץ יוצר רגרסיה וקריסה התנהגותית ומחשבתית. על כן הוא עדיין זקוק לביטחון שלו בסביבה המוכרת ולקשר הקרוב והאינטנסיבי עם שני הוריו. אין שינוי בהמלצות בעניין ההגירה."

ביום 7.5.2015 נחקרה המיומחית על חוות הדעת המיילימה.

עמדת האם

30. טענותיה של האם הינן, בתמצית, כלהלן:

א. מבחינה עיונית, אין הגיון והגיונות בשקילת האפשרות כי האם תישאר בארץ, ויש להכריע בין שתי חלופות: הגירת האם והותרת הילדים עם האב, או הגירת הילדים עם אבם.

ב. המיומחית איננה מיהימנה ועשתה את מלאכתה באופן המיחייב להתעלם ממיסקנותיה. האם מיצינת, כי נפלו בחוות הדעת פגמים מיהוטיים ורבים, ובכלל זה:

(1) לא נבדקה כלל האפשרות לקליטתם הפיסית, החינוכית והחברתית של הילדים באירלנד. בכלל זה לא נבדקה כראוי תכנית ההגירה הסדורה של האם (למרות ראיות שהונחו בפני המיומחית בשני נושאים אלה).

(2) לא נבדקה יכולת האב לשמש משמורן יחיד (לרבות בכל הנוגע לאילוצי עבודתו ותמיכת משפחת המקור).

7 בתוך 30

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

- 1 (3) לא נבדקו ביצי האב לעניין הגירת המשפחה לאירלנד.
- 2 (4) ניתן משקל מוגזם לנתוני המעוררים הפיסיים של האם והילדים תוך התעלמות
- 3 מן העובדה שהמבדוק באותה דירה ששימשה את המשפחה טרם המשיבר.
- 4 (5) לא ניתן משקל ראוי לעמידת הגנות של [REDACTED] והמטפלת הדיאדית (אשר תומכת
- 5 בהגירה). לרבות ציון העובדה שחוות הדעת המסלימה נכתבה בפועל בטרם
- 6 שוחחה המומחית עם המטפלת.
- 7 (6) המומחית התעלמה מחזקת הגיל הרך
- 8 ג. טעמי האם להגירה, כמפורט בסעיף 43 לתצהירה, מוצדקים ומבוססים. הנזק שייגרם
- 9 לאם, וכפועל יוצא לילדים, אם לא תותר ההגירה הינו חמור.
- 10 ד. האב לא הגיע לבקר את ילדיו באירלנד ולו פעם אחת משך שישה חודשים, עובדה
- 11 האומרת דרשני.
- 12 ה. האם הינה ההורה המשמורן הלכה למעשה והנזק שייגרם לילדים אם תהגר בלעדיהם
- 13 גדול לאין ערוך מהנזק שייגרם להם אם תהגר עימם.
- 14 ו. האב אינו יכול לגדל את הילדים לבדו, הן מפאת אילוצי עבודתו והן מכיל בחינה אחרת.
- 15 ז. חזקת הגיל הרך תומכת בקביעת משמורת הילדים אצל האם וממילא בעתירתה להגר.
- 16 ח. לילדים אין זיקות חזקות לישראל, הם דוברי אנגלית, אינם יהודים ובעלי קשר טוב
- 17 עם משפחתה של האם
- 18 ט. הצדדים שוחחו לא אחת אודות הגירה לאירלנד והאב אף חיפש שם עבודה.
- 19 עמדת האב
- 20 31. טענותיו של האב הינן, בתיצית, כלהלן.
- 21 א. אין חולק שהאם לא תהגר לבדה, ולכן האפשרויות שצריך לבדוק הן: הגירה של האם
- 22 עם הילדים או המשיך המצב הקיים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

- 1 ב. לא נקבע כי משמורת הילדים הינה בידי האם ובפועל הנדובר במשמורת משותפת.
- 2 לילדים קשר הדוק עם שני ההורים ולכן המליצה המומחית למשמורת משותפת,
- 3 שאיננה עולה בקנה אחד עם הגירה של האם.
- 4 ג. האם לא תשמר את הקשר של האב עם הילדים, הן משום שאובייקטיבית היא לא
- 5 יכולה לעשות כן והן משום שסובייקטיבית היא לא מעוניינת בכך.
- 6 ד. האם פגעה ופוגעת במיקום ההורי של האב (למשל, כאשר ניסתה להרחיקו מן הילדים
- 7 לאחר חטיפתם לאירלנד על ידי הגשת תלונה בדבר אלימות, וכאשר רשמה את [REDACTED]
- 8 לבית ספר ביפו על דעתה בלבד), ויש מיכך משום תמורור אזהרה.
- 9 ה. הנזקים שנגרמו לילדים בגין חטיפתם לאירלנד הינם חמורים ומשנים את מניין
- 10 השיקולים "הרגיל" בכגון דא. לעניין זה מדגיש האב את העובדה שהאם לא מיהרה
- 11 לשוב ארצה ונדרש הליך משפטי על פי האמנה (בו לטענתו הבהיר בית המשפט
- 12 באירלנד לאם כי מוטב לה להסכים לשובם של הילדים) עד אשר הואילה האם לשוב
- 13 עם הילדים, לא לפני שמיצתה עד תום את החודש הנוסף שניתן לה לשם כך.
- 14 ו. האם מתאפיינת בחוסר יציבות מיכל בחינה שהיא, היא אימפולסיבית, התנהלותה
- 15 פורצת גבולות (לרבות בעצם ביצעה החטיפה, נושא רישומי של [REDACTED] לבית הספר והפרת
- 16 הנוראות המומחית), ויש לה נטייה שלא לראות את המציאות כמות שהיא.
- 17 ז. האב הוא דמות מרכזית בחיי הילדים וכישוריו ההוריים אינם מוטלים בספק. האב
- 18 הוא דמות חיונית המקטינה את השפעת דמותה הממורמרת של האם.
- 19 ח. טענת האם באשר לתלישותה מן הארץ איננה עולה בקנה אחד עם שלל התצהירים
- 20 שהגישה ועם טענתה שחברה ישראלית מוכנה להעמיד לה ערבויות.
- 21 ט. אין לאם כל קושי להשתרש בארץ לרבות במובן הכלכלי.
- 22
- 23
- 24
- 25

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

דיון והכרעה

חנות הדעת

- 32 הטיקולים שיש לתת עליהם את הדעת בסוגיית הגירתם של קטינים נקבעו ברע"א 4575/00 (פלוגית נ. אלמוני, פ"ד נח (2) 321), לאמור: "בקשת הגירה של הורה עם ילדיו תיבחן לאור עקרון טובת הילדים בלבד. בעניין זה יתחשב בית המשפט בדעת הילדים; באיכות הקשר בין הילדים לכל אחד משני ההורים; ביכולת האובייקטיבית והסובייקטיבית לשמירת קשר בין הילדים להורה שהמשמורת לא בידיו, אם תאושר הגירת הילדים, ונכונות ההורה שבידיו המשמורת לסייע בקיומו של קשר זה ובמסוגלות הילדים להיקלט בסביבה שאלה מתבקשת ההגירה. אמות מידה אלה יישקלו לאור נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה. כך, לדוגמה, ככל שהילדים פיתחו זיקה חזקה יותר לסביבתם, תקטן הנטייה לנתקם ממנה." (שם בעמ' 333). שיקולים דומים ונוספים נקבעו בעניין טריף (ע"א 2784/95 טריף נ. טריף – מיום 27.7.1995), לאמור: "בחינת טובתו של הקטין, לעניין התרת הגירתו, עשויה להתבסס על מבחנים שונים, מהם נוקשים ומהם פחות נוקשים. גדר השוני עשוי לבוא לידי ביטוי הן בהגדרת רכיביה של התפיסה המנחה והן במשקל היחסי שיינתן לכל אחד מהם בגיבוש ההכרעה במקרה הקונקרטי. טובתו של הקטין אינה נמדדת בחלל ריק אלא ביחס ישיר לזכויותיו, האישיות וההוריות, של כל אחד מהוריו. בבדיקת המכלול אין מנוס מעימות בין אינטרסים נוגדים: עצם זכותו (או, לשיטה אחרת, צדקת טעמו) של ההורה המשמורן לעקור לארץ אחרת; זכותו של ההורה האחר להמשך הקשר עם הקטין; עניינו של הקטין, הנובע מקביעת בית המשפט בדבר משמורתו, להימצא במחיצת ההורה המשמורן, כנגד זכותו הטבעית להוסיף ולקיים קשר רצוף ובלתי מופרע גם עם הורו האחר; ועוד."
- 33 הפרמטרים דלעיל הינם קונקרטיזציה של עקרון טובת הילד באספקלריה של הגירה, תוך שהודגש כי "אמות מידה אלה יישקלו לאור נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה" (רע"א 4575/00, עמ' 333).
- 34 הכרעה בסוגיית הגירתם של קטינים "היא מן הקשות והכבדות בשאלות שעל בית המשפט להתמודד עימן; גורלו של ילד קטן מונח על כף המאזניים, כמו גם דרך חייו של כל אחד מהוריו. אלה הן תמיד שאלות שאין להן שיעור ואין להן פתרונות אופטימליים" (נפסק דינה של הנשיאה בייניש בדנ"א 9201/08 – מיום 5.4.2009, ורי"ג סעי' 25 לפסק דינו של כב' השופט דנציגר בע"מ 10060/07 – מיום 2.10.2008, העוסק באותה פרשה).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

35. בין הטעם האמור, כמו גם בין הטעם שבבחינת בקשה להגר "מתקיים הליך שיש בו יסוד של ניבוי העתיד, שהבלתי נודע בו הוא רב" (סעי' 2 לפסק דינה של הנשיאה בייניש בדנ"א 9201/08), מימשינות חוות דעת מקצועיות אמצעי מרכזי המסייע לבית המשפט להכריע ("חשיבות רבה במיוחד יש לחוות דעת של מומחים הן בשל יכולתם לבחון את השאלות המתעוררות בכל מקרה בעין מקצועית והן בשל היותם גורם ניטרלי לעומת ההורים היריבים." – רע"א 4575/00 בעמ' 331, וכן ר' פסק דינה של הנשיאה בייניש בדנ"א 9201/08 לאמור: "חוות הדעת המקצועיות מהוות, אפוא, את האמצעי המרכזי שבו נעזר בית המשפט בבואו להכריע בבקשה להתיר את הגירתו של קטין ו'הן ההופכות את המושג 'טובת הילד' ממושג ערטילאי ואמורפי, לבעל ממשות ותוכן קונקרטי'... בית המשפט אינו משמש כ"חותמת גומי" להמלצות הגורמים המקצועיים. ההחלטה הסופית היא אכן של בית המשפט ולא של המומחה ובית המשפט מחויב להפעיל את שיקול דעתו באופן עצמאי. אף-על-פי כן ההלכה שנקבעה בפסקי דינו של בית משפט זה בנושא של הגירת ילדים היא שככלל בית המשפט יאמץ את המלצת המומחים שמונו על ידו "אלא אם כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממש, המצדיקים סטייה מאותה המלצה" (ראו: בע"מ 9358/04 הנ"ל, פסקה 10 לפסק הדין; פרשת פלונות, בעמ' 331; פרשת פלונות, פסקה 15 לפסק הדין) – (ההדגשה לא בתיקור).
36. כאמור לעיל, טוענת האם, כי המומחית הייתה מגביתית כלפיה וכי לנוכח כשלים בחוות דעתה, אין מנוס מהביסקנה כי נפגמה מהימנותה.
37. אקדים ואומר, כי אני דוחה את טענת האם בשתי ידיים. מוכחה מיטעם בית המשפט הינו בבחינת ידו הארוכה ועל כן מוחזק כמקצועי ומהימן. לפיכך, טוענת כגון דא יש לתמוך בנימוקים ניכריים, שלא נמצאו בנדוננו. האם מבלבלת בין טיעון לגיטימי כנגד מוסקנות המומחית לבין פגיעה במהימנותה בנסיון לפסול את חוות דעתה.
38. האם טוענת כי המומחית קבעה שהילדים סבלו וסובלים מחרדת נטישה לאחר חטיפתם לאירלנד, מוסקנה שאיננה עולה לטענתה עם המציאות כפי שהיא עולה מתצהירי הגנות. לעניין זה אשיב בשניים: ראשית, גם אם דעתן של הגנות שונה מדעתה של המומחית, אין בכך כדי להעיד על דיעה מוטית של המומחית. בכל הכבוד הגנות יכולות לתאר מצב עובדתי אך אין להן מבת רחב דיו כדי לקבוע, האם ישנה חרדת נטישה אם לאו. לשם כך, בין השאר, מונתה המומחית. שנית, המומחית ציינה בחוות הדעת כי "ההסתגלות התחילית (של [REDACTED]) – שבי"ן לגן הייתה קשה מאוד" (ההדגשה שלי). וקביעה זו עולה בקנה אחד עם תצהירי הגנות (ר' סעיפים 4 ו-5 לתצהירה).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 ג' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 ג' [REDACTED]

- 1 באשר ל- ציינה המומחית את דיווח הגננת בנוגע לקטיי הסתגלות קשים, ומסקנות אלה לא
2 נסתרו כלל. יתירה מזו, המומחית לא ביססה את קביעתה בדבר חרדת נטישה על נושא
3 ההסתגלות לגן דווקא, אלא גם, אולי בעיקר, על ממצאיה היא ותצפיותיה.
4 בשולי הדברים אציין, כי הגשת תצהירים נלהבים לטובת האם על ידי גננת, שאמורה להיות
5 אשת אמונם של שני ההורים, תוך הפגנת הזדהות טוטאלית עם האם, מוקשית בעיניי ויש
6 בכך כדי להטיל צל לעניין מהימנות.
- 7 39. האם טענה, כי המומחית סרבה לקבל בידיה חומר הנוגע לתנאי החיים והיקלטות הילדים
8 באירלנד, כמו גם בנוגע לסיכויי היקלטותם שם בעתיד. לעניין זה אשיב בשלושה: ראשית,
9 סרובו של מומחה לקבל חומר כזה או אחר או לבצע בדיקה כזו או אחרת אינם מעידים על
10 משוא פנים. מדובר בהחלטות המצויות לחלוטין בד' אמות שיקול דעתו המקצועי של
11 המומחה, וככל שהאם סברה כי המומחית טעתה בכך, היה עליה לפנות לבית המשפט (ויובהר
12 כי האם צרפה לבית המשפט ראיות נטענות בנוגע למצב הנטיין באירלנד). שנית, האם סיפרה
13 למומחית את דעתה באשר להיקלטות הילדים באירלנד ודיעה סובייקטיבית זו קיבלה את
14 מיומנה בחוות הדעת. שלישית, סוגיית מצבם של הילדים באירלנד טרם חזרתם ארצה הינה
15 בעלת חשיבות מיעורית, מאחר שעל המומחית לשקול את מצבם בארץ לאחר חזרתם, כפי
16 שיבואר עוד להלן.
- 17 40. האם יוצאת חוצץ כנגד קביעת המומחית כי דירת מגוריה נראתה בעיני המומחית כמו דירות
18 המוכרות "מביקורי בית אצל משפחות טעונות טיפוח", תוך שהיא מציינת כי המדובר באותה
19 דירה ששימשה את הצדדים למגוריהם הנישואיים ואת העובדה שתנאי מגוריו של האב כלל
20 לא נבדקו על ידי המומחית. לעניין זה אשיב בשניים. ראשית, המומחית תארה את מה שראו
21 יעניה ואין היא יכולה להשוות את תנאי המגורים היום לאלה שלא ראתה ואשר התקיימו,
22 לטענת האם, בעבר. שנית, וזה העיקר, גם אם נכונה טענת האם כי מצבה של הדירה היה עגום
23 גם בעבר (ואינני קובע ממצא כלשהו בנדון). נשאלת השאלה מדוע האם לא עושה לשיפור, ולו
24 קוסמטי, של המצב, כך, למשל, לא נהיר מדוע האם עושה שימוש בספות "מהוהות וקרועות"
25 עליהן מושלכות "ברישול שמיכות להסתיר את הקרעים" ומדוע לא נעשה נסיון כלשהו
26 "להפוך את הדירה למקום נעים או חמים או שמח". בלשון אחרת, המומחית ציינה את מצבה
27 של הדירה כדי להצביע על כך שהאם לא עושה מאמץ מיינימלי כדי לשנות את המצב, לרווחתה
28 ולרווחת הילדים. עובדה זו, ביחד עם ממצאים אחרים, חיוקה אצל המומחית את המסקנה
29 בדבר דפוסי התנהגות פאסיביים של האם בראייה כוללת.
- 30

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

41. גם העובדה שחוות הדעת נכתבה, להוציא הפרק הדן במטפלת הדיאדית, עוד בטרם שוחחה
המומחית עם המטפלת, איננה מעידה על משוא פנים או פגם מיהותי אחר. הדעת נותנת שחוות
דעת נכתבת על פני תקופה. והמומחית תארה באופן בהיר כיצד הדברים נעשים וכתבת
רשמים של פגישות/שיחות בזמן אמת ועריכתן לאחר מכן - יעדותה מיום 7.5.2015 עמ' 144
שורה 23 ואילך). המומחית הבהירה כי חלף זמן עד אשר תואמה שיחה עם המטפלת הדיאדית
ואין כל פגם בכך שהשיחה התנהלה זמן קצר טרם הגשת חוות הדעת כאשר היא כמעט ערוכה
להגשה, מאחר שחוות הדעת שיקפה את השיחה שנוהלה ואת דעתה של המטפלת הדיאדית
לגבי נושא ההגירה. יתירה מזו, והחשוב מכל, חוות דעת הינה כזו רק מיעוט שהמומחה חותם
עליה ועד לאותו מועד המדובר בטייטה הניתנת לשינוי.
42. מבלי לגרוע מן האמור אצין, כי עמדתה של המטפלת הדיאדית איננה נושאת עימה משקל
סגולי כבד, כטענת האם, וזאת מכמה טעמים:
- ראשית, המטפלת איננה פסיכולוגית ואין לי כל אינדיקציה שיש לה את הכלים המקצועיים
הדרושים כדי לחוות דיעה בעלת משקל בנושא הנדון. שנית, המטפלת נשכרה על ידי האם
ומצויה בקשר אך ורק עימה. מטבע הדברים מודה המטפלת עם עמדתה של האם ורואה את
עולמם של הילדים דרך משקפיה. עמדה על כך המומחית בעדותה מיום 7.5.2015 בה העידה
כי אין לה ספק שעמדתה של המטפלת הייתה משתנה לו האב היה מעורב בטיפול. הוסיפה
המומחית והעידה לעניין זה לאמור: "היא דיברה על שני הילדים האלה, כאילו יש להם
הורה אחד. ואני אמרתי לה במהלך השיחה, את יודעת חסר לך מידע. והיא אמרה לי את
התשובה הנכונה הבאה, שאין לה, היא לא בתפקיד שלי. היא עובדת עם מי שמוכן לעבודה
עמה. והיא רואה והיא מזוהה והיא בקשרי עבודה טובים ומיטיבים עם [REDACTED] והילדים. והיא
רואה את [REDACTED] כאם. בקושי רואה את [REDACTED] (האב - שבי"י) מה שהמטפלת הזאת רואה,
היא רואה אם וילדים. לכן אני חושבת שאם היה הייתה רואה גם את האב עם הילדים,
התמונה שהיא הייתה רואה, וגם הצרכים של הילדים, הייתה משתנה." (עמ' 212, ההדגשות
שלי). שלישית, זוהרה של עמדת המטפלת הועם בשבועות, מיעוט שהתנדבה להגיש תצהיר
התומך בעמדת האם, לפיו אין לילדים בעיות רגשיות כפי שקבעה המומחית וכי אין כל מניעה
להתיר להם להגר עם אביהם (סעיף 6א' בבקשה מספר 27 בתמ"ש 40047-11-12). לטעמי, מטפל
של קטין הינו נאמנם של שני ההורים, ללא הבדל מי מצוי עימו בקשר שוטף או מי נושם את
שכרו, וככזה לא ראוי כי יגייס עצמו לטובת מאבקי המישפטי של הורה אחד כנגד משנהו.
יתירה מזו, לטעמי חבה המטפלת חובת נאמנות לקטינים עצמם, המקפלת בחובה גם חובה
שלא לאפשר למיין דהוא לפרוץ את מסגרת הטיפול ולשם כך לשמור על סודיות. בחתימת
המטפלת על התצהיר הנטען, נפרצו לכאורה גבולות הטיפול והופרה לכאורה חובת הנאמנות
והסודיות, מעשים ומחדלים המטילים צל על עמדתה של המטפלת כעמדה מקצועית נטולת
פניות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

43. הדוגמאות דלעיל מבהירות מדוע אין בסיס לנסיון לפגום במהימנות הכימית ובייחוד
במשקל המכריע של חוות הדעת.

3 משפיעות מיעשה החטיפה לעניין הגירה

44. בטונה ממרבית המקרים בהם נידונה שאלת הגירתם של קטינים, ביקרה דנא נשתה האם
דין לעצמה וחטפה את הילדים לאירלנד, כאשר האחד היה כבן ארבע ולאחר טרם מלאו
שנתיים

45. האם מודה למיעשה כי חטפה את הילדים, מאחר שאין חולק שהיא נסעה לביקור משפחתי
שאמור היה להימשך מספר שבועות בלבד (סעיף 11 לתצהיר האם) אך החליטה שלא לשוב,
והותירה את הילדים באירלנד משך 8 חודשים תמימים. משידענו, כי בפועל הילדים נחטפו,
אין נפקות של מימי לטענת האם, כי הדבר לא נקבע כמימצא משפטי. למעלה מן הצורך יוער,
כי מיהסכסם שאושר על ידי בית המשפט באירלנד עולה בבירור סברת האם כי סיכוייה לשכנע
את בית המשפט שלא מדובר בחטיפה אינם גבוהים, ולכן הסכימה להחזרת הילדים ארצה
ולכך שיחדל בנדון יגרור סנקציות בהתאם לאמנה.

46. ניסיונותיה של האם להסביר את מיעשה החטיפה ולהצדיק אותו, קל וחומר ניסיונה להתגולל
על האב (בין בטענות לאלימות שהמומחית לא מצאה להן תימוכין ובין בטענה כי לא בא לבקר
את הילדים באירלנד אלא בחלוף כמה חודשים), הינם תירוצים רפים בדיעבד, שאין בהם כדי
להפחית כמילוא הנימה מחומרת המעשה.

47. גם אם אקבל את גרסת האם, כי ההחלטה להישאר באירלנד גמלה בליבה רק לאחר נסיעתה
ינם הילדים (ואינני משוכנע כלל ועיקר כי כך הם פני הדברים), אין בכך ולא כלום. האם
החליטה במודיע לקרוע, באבחה אחת וללא כל הכנה מראש, שני ילדים רכים מאביהם ולהציב
את האב, אך בה במידה את הילדים, בפני אולטימטום: או שהאב יאלץ להגיע לאירלנד על
מנת להתאחד עם ילדיו או שהוא והילדים יישארו מנותקים, על כל המשפיעויות ההרסניות
שיש לכך.

48. בטענות האם כי האב הבטיח להגר לאירלנד או כי עשה הכנות לכך, אין כדי להפחית מחומרת
המיעשה. ראשית, לא שוכנעתי כי מיעבר לשיחות כלליות שיעיקרן הפעת רצונה של האם להגר,
הייתה הסכמה או מצג בדבר תכנית קונקרטית להגירה. נהפוך הוא, האם מודה כי לא
האמינה שהאב יבימש את הבטחותיו (הנטענות שלא הוכחו) להגר לאירלנד, מאחר שלטענתה
היא, האב שב והפר הבטחות אלה (סעיפים 7-10 לתצהירה).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ"י [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ"י [REDACTED]

- 1 שנית, מיעשה החטיפה לא בוצע כחלק מתוכנית הגירה כלשהי, אלא כצעד כוחני שנועד לשים
- 2 את האב במיצר על מנת לאלצו לפעול לפי רצונותיה של האם, כפי שהדברים עולים מהודעת
- 3 החטיפה הלאקונית, והקרה ששיגרה האם, לאב, לאמור:
- 4 "לעת הזו החלטתי לא לחזור לישראל עם הילדים. אני מוכנה לנהל משא ומתן לגבי
- 5 תנאי הפירוד ממך באמצעות עורך דין."
- 6 כך, בקור רוח, דחפה האם את האב אל תהום חשוכה של ניתוק מילדיה, חרדות ואי וודאות.
- 7 נפילה שנמשכה 8 חודשים עד שהוחזרו הילדים ארצה.
- 8 49. בטינות האם לפיהן פעלה לשימור הקשר של הילדים עם האב, אין כדי להקהות מעוקצו של
- 9 מיעשה החטיפה ומהשלכותיו החמורות על הילדים. האם יצרה סיטואציה בויקה ובלתי
- 10 אפשרית עבור הילדים והאב כאחד, וניסיונה להתהדר במעשים, שהינם בבחינת המיינוס
- 11 המתבקש כפועל יוצא מהמצב שיצרה במו ידיה - לא יצלח. יתירה מזו, תיאוריה של האם
- 12 כיצד תלתה תמונות של האב בחדר הילדים, כיצד יזמה/אפשרה שיחות באמצעות הסקייפ
- 13 וכיוצ"ב, הינם תיאורים מכמירי לב, המעידים דווקא על המצוקה הקשה בה היו שרויים
- 14 הילדים. נקל להבין את הנזק החמור שנגרם לילדים הנאלצים לנסות ולהחיות את דמות
- 15 אביהם באמצעות תמונות על הקיר או שיחות באמצעות המרשתת, ויכול וחומר בווכרו כי
- 16 המדובר בילדים רכים בשנים, אשר יכולתם לשמר זיכרון מוגבלת ביותר (ר' עדות המומחית
- 17 מיום 23.11.2014 לאמור: "שלמרות שהיה קשר בסקייפ, הוא (● - שב"י) בכל זאת לא זכר
- 18 את אבא שלו מי סקייפ הוא באמת, בגיל הרך הוא לא תחליף לדבר האמיתי"). במובן זה,
- 19 הקריבה האם את טובת הילדים על מזבח טובתה שלה וכל ניסיון לצייר את המעשה בצבעים
- 20 מחמיאים נדון לכישלון.
- 21 50. גם בטינה כי האם הפצירה באב להגיע לאירלנד, והניסיון להתגולל עליו כי לא עשה כן אלא
- 22 בחלוף מספר חודשים, אין כדי למרק ולו במקצת את מיעשה החטיפה. האם שמטה במודע את
- 23 הקרקע תחת רגליו של האב עת ניתקה אותו באחת מהיקר לו מכל, כפי שכתבה המומחית,
- 24 מפי האב, לאמור: "עת חטפה את הילדים לאירלנד סבל הוא ממצב רוח קשה, מצא עצמו
- 25 נאלץ לעסוק בהליכים משפטיים בארץ ובחו"ל... היא חשבה שאם תלחץ אותו הוא ייכנע
- 26 ויבוא לאירלנד. היא איימה עליו שלא יראה את ילדיו. היא העלילה עליו עלילות כאילו הוא
- 27 אלים... היא התלוננה במשטרת אירלנד עליו. הוא חשש להגיע לביקור את הילדים פן ייעצר
- 28 בשל תלונתה."
- 29
- 30
- 31
- 32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ"ב [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ"ב [REDACTED]

- 1 האב ניצא עצמו בסיטואציה כאוטית לחלוטין, חי את חייו בחוסר וודאות מוחלט מכל בחינה
2 שהיא, אגב ניסיון להמשיך לתפקד כאשר גופו במזרח וליבו בסוף מערב. נקל להבין את חששו
3 של האב להגיע לאירלנד, הן משום החשש כי צעד זה יתפרש כהסכמה למיעשה החטיפה והן
4 משום שהאם טרחה "להפיג" את חששותיו של האב על ידי פנייה למשרה באירלנד בטענה
5 שהאב איים עליה.
- 6 51. יוער, כי הטענות בדבר אלימות מצד האב לא הוכחו והאמור בתצהירי מכירה של האם בנדון
7 הינו ברובו עדות מכלי שני ולכן בעל משקל ראיתי לא משמעותי. גם המימוחית קבעה בחוות
8 הדעת כי לא התרשמה שמערכת היחסים בין הצדדים התאפיינה באלימות או בפחד ("...לא
9 התרשמתי משפת הגוף של [REDACTED] שהיא מוחדת מ[REDACTED]. היא לא נרתעה מפניו. לא הראתה
10 פחד מפניו. לא היססה להתקרב אליו, ולהגיד לו מה היא חושבת, לסתור את דבריו, נופפה
11 מולו באצבעה על מנת להוכיחו. לא היה אלים בשום צורה...אני לכשעצמי לא
12 התרשמתי כי מערכת היחסים בין ההורים בטרם החטיפה התאפיינה באלימות כפי
13 שמתארת זאת האם."). מבלי לגרוע מן האמור, ברי כי טענות כגון דא, אפילו הוכחו, אינן
14 מהוות אמתלה לחטיפה, שכן ישנן דרכים אחרות, פוגעניות הרבה פחות, לפתרון.
- 15 52. כל חטיפת ילדים הינה בריונות הורית ומשפטית כאחד, ולא בכדי התגייסו אומות העולם
16 לכוון אמינה בינלאומית שנועדה להדביר תופעה זו. האם חטפה את הילדים על מנת שישמשו
17 קלף מיקוח לקידום האינטרס שלה לעקור לאירלנד, תוך שהיא מתעלבת ביהנוקים החמורים
18 הנגרמים להם ולאב בשל מיעשה זה. בניין זה אני ניסכים עם דברי המימוחית בחוות הדעת
19 לאמור "[REDACTED] מבינה שהילדים עברו פגיעה. אומרת שרצתה לגור באירלנד וחשבה שאם
20 תהיה שם עם הילדים [REDACTED] ייאלץ לבוא לאירלנד. כך תצליח לכפות עליו לבוא לשם. אני
21 ראתי בזה החזקה של הילדים כבני ערובה, אמצעי להפעלת לחץ על [REDACTED]".
22 אין ספק, כי האם אוהבת את ילדיה ומסורה להם, כפי שציינה המימוחית. ברם, ברגע האמת,
23 כאשר האינטרס הצר של האם התנגש עם האינטרס המובהק של הילדים, האפיל הראשון
24 לחלוטין על האחרון, ויש בכך כדי להעיד על פגם חמור בהתנהלותה ההורית של האם.
25 ודוק, המדובר בחטיפה שהסתיימה רק לפני כשנתיים ואותותיה ניכרים, כפי שיבואר להלן,
26 עד עצם היום הזה.
- 27 53. כפי שקבעה המימוחית, במיעשה חטיפת הילדים הראתה האם "כי היא נכונה לשבש את
28 הקשר של הילדים עם אביהם על מנת להשיג את שלה...אני אפשר עוד לומר בביטחון כי לא
29 יחזור על עצמו מצב בו תפעל האם שוב בשיקול דעת לקוי ותנתק הילדים מאביהם".
30 המימוחית הוסיפה וקבעה "שהאם אינה מבחינה די הצורך בין צרכיה לצרכי הילדים" וכי
31 "היא לא היססה להשתמש בילדים על מנת להפעיל לחץ על אביהם לעבור לגור באירלנד".
32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

- 1 עוד קובעת המזכירות "שיש מצבים בהם האם מכחישה את המציאות ומעצבת אותה על פי
- 2 תפיסת עולמה באופן שעלול לפגוע בילדים... כאשר צרכיה וצרכי הילדים מתנגשים היא
- 3 שמה את צרכיה קודם כשהיא אינה מבדילה בין צרכיה היא לצרכי הילדים".
- 4 54. כמו מאליו נמשך הדיבור לדבריו של כב' השופט חשין לאמור: "קטן אינו חפץ הניתן
- 5 להיטלטל מיד-אל-יד ולו ככלי-יש-חפץ-בו. קטן הוא אדם, הוא בן-אדם, הוא איש - גם אם
- 6 איש קטן בממדיו. ואיש, גם איש קטן, זכאי בכל זכויותיו של איש גדול." (נ"א 6106/92
- 7 פלוגית נ. היועמ"ש, פ"ד מח (2) 833, 836). במעשה החטיפה קיפחה האם את זכויותיהם של
- 8 גדול כקטן.
- 9 55. לא למותר לציין שתי עובדות נוספות המגבירות את החשש כי אין לאם הפנמה אמיתית
- 10 ועמוקה של חשיבות האב בעולמם של הילדים מחד גיסא וכי יש לה נטייה לצבוע את
- 11 המציאות בצבעים התואמים את מטרותיה, מאידך גיסא - תופעות לא מיעודות בכל הנוגע
- 12 לעתיד, אם תותר ההגירה.
- 13 א. כאמור, תורת האם עם הילדים ארצה לא נבעה מהפנמה של המעשה ותוצאותיו אלא
- 14 הייתה פועל יוצא של הליך משפטי, לכך יש להוסיף את העובדה שהאם לא הזדהה
- 15 כלל ועיקר לשוב ארצה לאחר התחייבותה לעשות כן ושהתה באירלנד משך חודש
- 16 תמים נוסף בטרם שבה. אני סבור כי עובדה זו מעידה אף היא על חוסר הבנה וחוסר
- 17 הפנמה, לפחות בעת ההיא, שיש לניתוק בין הילדים לאביהם על נפשם של הראשונים
- 18 ב. לאחר שובם של הילדים ארצה התעקשה האם לרשום את [REDACTED] לבית ספר ביפו, הגם
- 19 שלא קיבלה את הסכמת האב לכך ולמרות המרחק בין בית הספר לבין מקום
- 20 המגורים ידותה של האם בנושא הותירה רושם עמום של תכנון איורפי וצביעת
- 21 המציאות בצבעים ורודים, ובלבד שהמטרה ששמה האם לנגד עיניה תתממש
- 22 המזכירות הגיעה למסקנה דומה בכותבה בחוות הדעת לאמור: "עוד מצאתי שיש
- 23 מצבים בהם האם מכחישה את המציאות ומעצבת אותה על פי תפיסת עולמה באופן
- 24 שעלול לפגוע בילדים. דוגמא לכך היא התעקשותה לרשום את [REDACTED] לבית ספר
- 25 ביפו למרות שנאמר לה ואף לי בפירוש (כי) אין מקום לשנת הלימודים הבאה.
- 26 התרשמתי כי על מנת שלא להפגין הסכמה להישאר בארץ הייתה מוכנה היא
- 27 להשאיר את [REDACTED] ללא שהוא רשום לבית ספר השייך לאזור מגוריו אליו הולכים
- 28 חבריו. ברצונה לרשום אותו לבית ספק ביפו ראיתי המשך של רצונה להשאיר אותו
- 29 תלוש בארץ, ללא שפה, לא שייך למקומו, ללא חברים בסביבת מקום מגוריו, ללא
- 30 מחשבה פרקטית איך תגיע ליפו ותחזור מיפו וכיוצא באלה עניינים טכניים, והכל
- 31 כדי לקדם את צרכיה היא להגר לאירלנד." (דוקי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

56. אמור ביעתה: מיסוגלות האם לשמש הורה משמורן יחיד אם תותר ההגירה, מיסוגלות שאחד
מימרכיביה המרכזיים הינו תפיסה נכונה ומיכבדת של מקום ההורה האחר בחיי הילדים,
ופעולה מתמדת לשימור הקשר עם אותו הורה – נפטנה קשות. העידה על כך המומחית
בעדותה מיום 23.11.2014 לאמור: "אני חושבת שזה מתבקש מפני שאחד התכונות
החשובות ביותר של הורה משמורן זה הכלל של ההורה השני בתוך החיים של הילדים, ומה
שהיא עשתה במעשה אי החזרת הילדים מאירלנד הוא הדרת ההורה השני מהילדים בגיל
שהוא קריטי להתפתחות שלהם ואני חושבת שבמובן זה היא לא יכולה להיות הורה משמורן
יחיד". במובן זה (ובאחרים), חטיפת ילדים ועתירה להתיר את הגירתם, הינם בבחינת תרתי
דסתרי.

57. המומחית מציינת את העובדה, שהאם איננה משבשת את הקשר של הילדים עם האב בארץ
עם זאת, האם יודעת כי התנהלות אחרת תיזקף לחובתה בהליך המשפטי, ואין כל בטחון
כיצד תנהג מיעת שתזכה בדין. יתירה מזו, האם כפופה לסנקציות אפקטיביות אם תפר את
הסדרי השהות שנקבעו, אך אין כל ערובה לאופן בו תנהג מיעת שתסבור כי איננה כפופה עוד
לסמכות בית המשפט הישראלי בעניין זה העבר מיטל עד כבד וסמיך שההווה איננו כפופ.

58. יפים לכאן דברי הנשיאה בייניש בדנ"א 9201 הנ"ל לאמור: "קשה להתעלם מכך שהמשיבה
כבר חטפה בעבר את בנה לגרמניה והחזירה אותו לארץ רק בעקבות ההליכים המשפטיים
שהתנהלו בגרמניה בהתאם לאמנת האג. להשקפתי, נתון זה מעורר חשש ניכר באשר למידת
מחויבותה של המשיבה להקפיד על קיום הקשר בין הקטין לעותר, שהיא מזכור אחד
הקריטריונים העיקריים לבחינת טובתו של הקטין בהקשר של בקשת הגירה".

59. לנוכח האמור, אני מאמץ את מסקנת המומחית שקבעה: "ענת חטפה האם את הילדים
לאירלנד [REDACTED] אז בן 4 [REDACTED] בן פחות משנתיים, פגעה היא בזכויות המשמורת
והאפטרופסות של האב, וזאת בניסיון לכפות על האב, כשהיא מחזיקה בילדים כבני ערובה,
את מעבר המשפחה לאירלנד. בכך פגעה האם באמונו של האב בה כהורה טוב בעל שיקול
דעת התואם את טובת הילדים. אף אני חושבת שהאם הפגינה שיקול דעת לקוי באשר
לטובת הילדים ופגעה בהם ועל כן אין זה אפשרי עוד כי היא תהיה ההורה המשמורן היחיד
של הילדים ויש ליתן לאב זכויות משמורת ואחריות הורית זהות לשלה".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

נוכי החטיפה

1

2 60. מטבע הדברים נגרם לילדים נזק בשל ביצעה החטיפה וכל שאר העיכובות, כפי שקובעת
3 הומוניחית בחוות הדעת "ניתוק הילדים מאביהם בשל החטיפה פגע בילדים עד מאוד. ל
4 הצעיר באחים, נגרמו הפרעות בתהליכי ההתקשרות. העולם הפך עבורו למקום מסוכן
5 ועוין... סבל מגעגועים עזים לאביו". הומוניחית הוסיפה והעידה בחקירתה מיום
6 23.11.2014 לאביו "במקרה הזה מצאתי ילדים במצב כללי לא טוב כשהסיבה של המצב
7 הלא טוב הוא הנסיעה, המאבק המשפטי, המצב הנפשי של ההורים, ההחזרה, ההחזקה
8 שלהם כאן במצב הארעי. כל הנסיבות האלה הראו לי, יצרו ילדים במצב רגשי לא טוב שעל
9 פי שיקול דעתי המקצועית לא ישרדו מעבר נוסף." (שם בעמ' 35)

10 61. בלשון אחרת, מעשה החטיפה ותוצאותיו, הותירו את נפשם של הילדים פצועה ביותר. במעשה
11 החטיפה האם מיטטה לא רק את עולמו של האב אלא גם את עולמם של הילדים, אשר הפך
12 בימקום שליו וציב למקום כאוטי ומאיים. הילדים נבדקו על ידי הומוניחית מספר חודשים
13 לאחר שובם ארצה, והיא קבעה ברורות שהנזק שנגרם להם איננו מאפשר בשום פנים ואופן
14 לעקור אותם שוב בין הארץ מבלי להעמיד אותם בסיכון. מסקנותיה של הומוניחית היו חד
15 משמיעות, לאמור "בשלב זה של חייהם, בשל הטלטלות שהילדים טולטלו הם סובלים
16 מטראומות ומחרדות נטישה. תלישה נוספת שלהם מחייהם ופרידה נוספת שלהם מאביהם
17 תפגע בהם קשות ותפגע בסיכויי הסתגלותם למקום חדש. העולם יהפוך להיות עוד יותר
18 בלתי צפוי ומפחיד וחרדות הנטישה מהן הם סובלים תתעצמנה עד מאוד... הילדים זקוקים
19 לאביהם ואינם רוצים להינתק ממנו. הילדים סובלים מחרדות נטישה, מעברים קשים להם.
20 ניתוק נוסף של הילדים מאביהם ומעבר נוסף יגרם להם נזק בשלב זה של חייהם... הילדים
21 מותשים, אין להם רזרבות נפשיות, אין להם כוחות פנויים להתמודד עם עקירה חדשה ועם
22 הסתגלות נוספת לעוד מקום והתמודדות נוספת עם קשיי ההגירה וההקלטות במקום חדש.
23 הילדים אינם מסוגלים לשרוד את תלאות ההגירה."
24 מסקנות אלה לא קועקעו בחקירת הומוניחית ואני מאמצן.

25 62. טענת האם כי מצבם של הילדים באירלנד היה טוב, לא זו בלבד שהיא מנוקשית בעיניי ונדמית
26 כניסיון לצייר את המציאות בצבעים ורודים, אלא שאין לה נפקות כלשהי להכרעה בשאלת
27 הגירתם של הילדים, המוכרעת בהתאם למצבם של הילדים כיום, לאחר החזרתם. יתירה
28 מזו, בטיעון האמור מוסווית טענה חסרת תום לב לפיה החזרת הילדים ארצה היא שגרמה
29 להם נזק ולא חטיפתם לאירלנד שם מצבם היה טוב לכאורה - ולא היא! החזרתם של הילדים
30 ארצה הייתה מחויבת המציאות מכל בחינה שהיא, ולכן בעצם ביצעה החטיפה גזרה האם על
31 הילדים עקירה כפולה: מהארץ לאירלנד ובחזרה, ואין היא יכולה לנסות ולאחוז רק בתחילתו
32 של הביצעה מבלי ליתן דין וחשבון על אחריותו

19 מתוך 30

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

63 ביקשתי מהמומחית שתגיש חוות דעת בישראלית, על בנת שפסק הדין יינתן על יסוד נתונים
עדכניים ככל הניתן. בחוות הדעת הנשלמה ניצאה המומחית כי ניצבם של שני הילדים הוטב,
אך בה במידה, כי החלטתם לא הושלמה באופן המאפשר לבחון הגירה מבלי להעמידם
בסיכון. לכן גם כיום בויכוח שלא להתיר את ההגירה.

64 גם בחקירתה העידה המומחית, כי שני הילדים עדיין ניצויים בתהליך של החלמה.
בנוגע לבן הבכור העידה המומחית ביום 7.5.2015 לאמור: "אני חושבת שיש עדיין פגיעות
והוא עדיין זקוק לזמן. אני חושבת שבאופן מרכזי, מידת החוסן שלו ויכולת ההחלמה שלו,
של [REDACTED] היא טובה, בסופו של דבר. לא היום. גם לגביו אני לא הייתי משנה את ההמלצה
היום" (עמ' 183, ההדגשות שלי)
בנוגע לבן הצעיר העידה המומחית, כי תגובותיו למבחנים שנערכו לו כיעדים "שהוא פגיע ל-
stress זה אומר שהוא מוצץ בפחדים...זה אומר שהילד אין לו די חוסן...מוצץ חרדות.
והחרדות גולשות לתוך חיי היום-יום. זה אומר משהו על ההגנות. זה לא מספיק מוכן. הוא
נבהל מסיטואציות שמרבית הילדים בגילו אינם נבהלים מהן. זה אומר משהו על כך שהילד
עדיין חלש. חולשה. זו חולשה של הגנות, זו חולשה של יכולת התארגנות. אני אופטימית
לגביו. מפני שאם אתה עושה עמו את הדבר הנכון, זה מאוד חשוב. אם אתה עושה עמו את
הדבר הנכון, ואם אתה הולך לקראתו ואם אתה מרגיע אותו, ואתה מתאים את עצמך אליו,
אז הוא נרגע ומתארגן. עדיין, לא מספיק טוב כמו בני גילו, אבל בכל זאת. אבל זה אומר,
שהוא לא מספיק חסון כדי להעמיד אותו בניסיונות. ההגירה, המשמעות שלה היא לא רק
אירלנד. היא גם ניתוק מאבא. היא גם ניתוק מכל הסביבה שלו" (עמ' 187, ההדגשות שלי).

65 המומחית הוסיפה והעידה כי המושך אורח חייהם הנוכחי של הילדים חיוני לתהליך ההחלמה
("כיום זאת הסביבה המטיבה, וזאת הסביבה המאפשרת את תהליך ההחלמה שלהם...אני
חושבת שעד כמה שאני יכולה להסתכל לזמן הסביר הקרוב, זה כך צריך להימשך...עדיין
בעיצומו של תהליך התפתחותי והוא מתאושש. לא הייתי ממליצה על מעבר...אני חושבת
שיש להם היום חיים מאוד טובים ומאוד מיטיבים שתורמים להחלמה שלהם. אבל אני
אפשר, יש לנו פה טראומה של הילדים. יש לנו גם טראומה של ההורים...עמדתי היא היום,
אחרי שראיתי וחשבתי עמוקות, היא, שהיום אנחנו לא יכולים להזיז חלקים מהפאזל הזה.
זה יהיה להכניס אותם לסיכון, ובעיקר את [REDACTED]" (עמ' 198, ההדגשות שלי).

66 אמור כיעתה: תהליך ההחלמה של הילדים מנוק החטיפה ביצוי בעיצומי, אך לא ניתן לומר
כי הילדים החליטו באופן המאפשר לשקול את הגירתם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

זיקת הילדים לארץ וסיכויי היכלטותם באירלנד

67. מטבע הדברים ניסתה האם להעצים את העובדות המצביעות לטעמה על כך שלילדים אין זיקות חזקות לארץ בעוד יש להם זיקות לאירלנד. בכלל זה מציינת האם כי הילדים הינם אזרחי אירלנד, את העובדה כי אינם יהודים על פי ההלכה, את העובדה כי ביקרו באירלנד למשך מספר שבועות בכל שנה ולטענתה קשורים לבני משפחה וחברים ואת העובדה כי הם דוברי אנגלית על בוריה.

68. עובדות אלה יש בהן כדי להקל במשהו את חבלי הקליטה לו תותר הגירה, אך משקלן הסגולי בניירך השיקולים הכולל הינו נמוך. מדובר בילדים צעירים אשר זיקתם המרכזית והמכרעת הינה להוריהם, ובאשר האב מתגורר בישראל, זו זיקתם המשימעותית ביותר **"הם ילדים רכים בשנים, קשריהם המרכזיים הם עם הוריהם, ומקומם הוא היכן שהוריהם נמצאים"** – עמ' 14 (לחוות הדעת). זאת ועוד, הוויית החיים היחידה שהילדים מכירים (גנים, מגל חברתי, וכו') הינה הוויית החיים בישראל. ביקורים, ואפילו חוזרים ונשנים, באירלנד אינם משיגים עובדה זו. יתירה מזו, לנוכח העובדה שביקורי הילדים באירלנד היו ביקורים גרידא ולא שהות של ממש ולנוכח העובדה שהם התרחשו עת הילדים היו רכים בשנים, אין לעובדה זו נפקות של ממש לעניין הגירתם כיום. עיקרו של דבר, הקלה במידה כזו או אחרת על חבלי הקליטה לא יהא בה משום מזור כלשהו, אף לא למצער, לקושי העצום אתו יהא על הילדים להתמודד ולנוק הכרוך בקריעתם ממרכז חייהם ומאביהם, כמבואר לעיל.

69. לא ליותר לציין, כי אף לפי עמידתה של המטפלת הדיאדית, המצדדת באם, תנאי בלעדיו אין להצלחת ההגירה הינו תהליך הכנה שיעברו הילדים בשיתוף פעולה מצד האב. מאחר שנהיר כי האב לא ישתף פעולה עם תהליך זה מרצונו, וספק אם יעשה כן באפקטיביות אם הדבר ייכפה עליו על ידי בית המשפט, כרי כי סיכויי ההגירה אף לשיטה האוהדת את עניינה של האם, הינם נמוכים. סיכמה זאת המומחית בעדותה מיום 7.5.2015 לאמור: **"כאן שיתוף הפעולה של האב וההכנה של האב היא קריטית. אני לא רואה את [REDACTED] (האב – שב"י) מסוגל בשלב זה להיות פה"** (עמ' 213).

דומיננטיות הורית והאב כמשימורן יחיד

70. על הקשר המיוחד בין האב לילדים, על מקומו המשימעותי בעולמם ועל חשיבות הקשר להתפתחותם התקינה, ניתן ללמוד מחוות הדעת ומחוות הדעת המשלימה כאחד בחוות הדעת תואר המפגש בין האב לילדים כלהלן.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

1 "שני הבנים מתרפקים על אבא. נוהגו בהם שונה מנוהגה של אימם. בעוד היא פאסיבית
2 ונכנסת לפעולה כשהם מפעילים אותה, פעיל, יוזם משחק, מדבר, מלווה המשחק
3 בדיבור ובהסבר, מנצל כל הזדמנות להקנות ידע. הוא חם ופיזי עימם, חי, פעיל, ויוזם
4 פעילות, ומקריין הנאה ושמחה, מרעיף עליהם אהבה במגע פיזי ובמילים... משחק ומגיע
5 אליו מדי פעם להיטען רגשית לחיבוק, מטפס על אבא, רוכב עליו, מאושר, צוחק בקול רם,
6 מתגלגל מצחוק. ראיתיו כך רק עם אביו. גם [REDACTED] מחייך וצוחק, מתגלגל על אבא. לא
7 נדבק אלי כמו שעשה בביקור הבית."

8 71. הכינוחית חזרה והדגישה את הדברים בעדותה מיום 7.5.2015 לאמור: "אני חושבת
9 שהסביבה הבטוחה של הילד הזה לא מורכבת רק מאמא. הוא כבר לא תינוק. שזה אמא
10 ותינוק. הסביבה הבטוחה שלו מורכבת גם מהזמניות והנוכחות של אבא שלו, שזה קשר
11 מאוד חשוב בחייו. וקשר שחשוב להזדהות שלו, להשתייכות שלו, ולארגון שלו... אני חושבת
12 שלנוכחות של אבא שלו, שלילדים יש צורך מאוד גדול באבא שלהם, והוא חלק מאוד
13 משמעותי בחיים שלהם... לנוכחות של אבא שלהם ולזמניות של אבא שלהם, ולעובדה שגם
14 כשהם לא תמיד רואים אותו, הם כל יום מדברים אתו בטלפון, לקרבה שלו, לבילוי עמו, יש
15 חשיבות עצומה, בוודאי. יש לו חשיבות מאוד גדולה בחייהם" (ההדגשות שלי).

16 72. בשל מבנה האישיות השונה מאוד של ההורים והתנהלותם ההורית השונה, ובשל גילם של
17 הילדים, הדגישה המוכיחת חזור והדגש, כי הילדים זקוקים לנוכחותם המיתמדת והנהגותית
18 של שני ההורים, כל אחד לפי דרכו.

19 73. כאשר ביתו של הורה המבקש להגר הינו ביתו המרכזי של הילד, ניתן להניח לכאורה, כי טובת
20 הקטין הינה לחיות במחיצת אותו הורה גם אם יגור ולכן על בית המשפט להשתכנע כי ההורה
21 הנותר בארץ יכול וראוי לשכש בשמורן יחיד במיקרה שהילד יישאר עמו בארץ (גם אם
22 אפשרות זו איננה עומדת פרקטית על הפרק בעת ההכרעה בנושא ההגירה) ר' לעניין זה סעיף
23 25 סינא לפסק דינו של כב' השופט גרוניס (כתוארו אז) ופסק דינו של כב' השופט דנציגר
24 בדנ"א 9201/08.

25 74. במיקרה דנא לא נקבעה משמורת הילדים בידי מי מההורים, בעוד המלצתה של המוכיחת
26 הינה לקביעת משמורת משותפת. שניע מינה, אין ביקום להנחה, ולו במישור הלבאורי, כי
27 טובת הילדים הינה להגר עם האם.
28
29

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

75. אין באמור כדי לגרוע מן החובה לבדוק את ייתכנות המשמורת היחידנית בידי האב, ככל שהאם תחליט (בניגוד להצהרותיה) להגר ללא הילדים, הן משום שאפשרות כזו קיימת אף אם לא עובדת פרקטית על הפרק, והן משום ששאלה זו מזקקת ביתר שאת את המסקנה בדבר טובת הילדים באספקלריה של הגירה.
76. בנושא האמור קבעה המומחית כלהלן: "מדובר בשני בנים רכים בשנים הקשורים מאד לשני הוריהם וזקוקים מאד לשניהם... לשני ההורים מסוגלות הורית טובה. לא מצאת פגמים מרכזיים במסוגלותו ההורית של האב מעבר לכך שהוא פחות מיומן בטיפול היומיומי בילדים מהאם ומעבר לכך שהוא פחות זמין לילדים בשל שהוא עובד במשרה מלאה ועבודתו כרוכה במשמרות... האב מראה חוס לילדים, נוגע בהם ומשחק איתם וצוחק איתם וחי איתם ביזית ורגשית. ראיתי את הילדים צוהלים איתו משמחה ומרפקים עליו... אם בכל זאת תחליט האם להגר לאירלנד ללא ילדיה, יכול האב להיות הורה משמורן יחיד לילדים". מסקנות אלה לא קועקעו בחקירתה הנגדית של המומחית אשר ציינה כי גם לאם עצמה אין טענות באשר לתפקוד ההורי של האב (עמ' 12 לחוות הדעת).
77. ודוק, מסקנותיה של המומחית בנוגע לתפקודו ההורי של האב נקבעו בעת שחלפו כשמונה חודשים בלבד ממינוח השבת הילדים ארצה, לאחר ש[REDACTED] שכח את אביו לחלוטין. עובדה זו אומרת דרשני בכל הנוגע לכביחת הילדים לנוכחות הורית משמעותית של האב בחייהם.
78. הניסיונות להמעיט בתרומתו של האב לחיי הילדים ומרכזיות הווייתו בעולמם, לא היו ראויים ואף לא עלו יפה. אמית, האב עובד במשמורת והאילוץ הנובע מכך הוא הצורך לסכם מדי חודש את זמני שהותם של הילדים עמו. ברם, בפועל שוהים הילדים אצל אביהם חלק נכבד של ימי החודש ולטענת האב, ביחצית מביש), כולל לינה. יתירה מזו וחשוב מכך, דמותו של האב, כפי שהיא עולה מחוות הדעת ומחקירת המומחית, הינה ציר מרכזי בחיי הילדים באופן שלא ניתן להצביע על מי מההורים כהורה הדומיננטי שביטו מהווה בית מרכזי. שני ההורים דומיננטיים, איש איש לפי דרכו, ונוכחותם של שניהם קריטית להתפתחותם התקינה של הילדים. לכן לא ניתן לטעון כי למי מההורים עדיפות כשימורן בפועל, לא במימד הזמן ולא במימד המהות.
79. כי הטיעון המרכזי של האם כנגד האפשרות שהאב יהא הורה משמורן הינו אופי עבודתו. טיעון זה לוקה במידה מסוימת של חוסר הגינות, שהרי עבודתו של האב מאפשרת לילדים (ולאם) להתקיים, פשוטו כמשמעו, ולכן יש לראות גם בה ובאילווציה חלק מדאגת האב לילדיו. יתירה מזו, הדעת נותנת כי אם יישארו הילדים בארץ עם אביהם, יבצע הלה את השינויים הדרושים על מנת לאפשר לו לגדלם לבדו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

- 1 אין כל סיבה לקבוע אפריווריות, כי סיכוייה של האם לגדל לבדה את הילדים באירלנד, ללא
2 כל רקע תיעסוקתי ועל אף שמועולם לא התמודדה עם סיטואציה כזו לבדה, גדולים מאלה של
3 האב.
- 4 80. האם מעלה על נס את חזקת הגיל הרך מכוחה היא מבקשת כי תקבע משמורת הילדים בידיה
5 וממילא כי ייקבע שהיא רשאית להגר עם הילדים. אין בידי לקבל את נמדת האם על שני
6 חלקיה ולהלן טעמיי
- 7 א. לעת הזו הבן [REDACTED] הינו כבן 7 ולא חלה עליו החזקה ואחיו הצעיר הינו כבן 5 בנסיבות
8 אלה אני סבור כי משקלה של החזקה נמוך.
- 9 ב. כאמור, העתירה לקביעת משמורת בידי האם מנוגדת להמלצתה של המומחית, אשר
10 לא מצאתי טעמים לא לאמצת. נהפוך הוא, בסקנות המומחית שלא קועקעו מטיילות
11 צל כבד על יכולת האם להיות משמורן יחיד ובלעדי במקרה של הגירה, כמואר לעיל,
12 וכפי שיבאר להלן.
- 13 ג. גם לו נקבעה משמורת הילדים בידי אבם, היה זה שיקול שעליו לשקול, אך אין
14 לומר כי המדובר בשיקול יחיד או בהכרח מכריע, כפי שנמסק ברע"א 4575/00
15 לאמור: "...אף כיום אין להמעיט במשקלה של חזקת הגיל הרך...אם מבקש ההורה
16 שבידיו המשמורת להגר למדינה אחרת עם הילדים עשוי להשתנות האיוון בין
17 השיקולים השונים להשתנות. שכן, אישור ההגירה כרוך בהרחקה נוספת של הילד
18 מההורה האחר...".
- 19 81. אמור מעתה אם תחליט האם להגר ללא הילדים לאירלנד ייגרם לילדים "נזק נוראי" כדברי
20 המומחית בחקירתה מיום 23.11.2014, אך בסופו של יום אין מניעה כי בסיטואציה כזו יהא
21 האב הורה משמורן יחיד.
- 22 האם כמשמורן יחיד
- 23 82. דמותה של האם, כפי שהיא עולה מן הדעת ומיעדותה של המומחית, כמו גם מעברה של
24 האם ככל שהוא פרוש לפניי, ומהתנהלותה בהווה, הינה בעלת מאפיינים פאסיביים, מתחילת
25 היחסים הזוגיים הלכה האם אחרי האב באשר הלך, התאימה עצמה למאוויו (כך לטענתה
26 אף בנושא הגיר), אורח חייו וחשוב מכך – מרכז חייו המומחית העידה בחקירתה מיום
27 13.11.2014, כי האם "היא תלוית, כן פאסיבית, אישה תלוית, אישה פאסיבית, כן, לא
28 חזקה באופן מיוחד, לא עמדה מעולם על שתי רגליים באופן עצמאי" (שם, עמ' 23, וכן ר' עמ'
29 28-30).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 ג' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 ג' [REDACTED]

83. באספקלריה זו יש לראות את דברי המומחית לאמור: "הדירה בה היא והאם – שב"ן גרה עם הילדים נראתה בעיניי כמו דירות המוכרות לי מביקורי בית אצל משפחות טעונות טיפות. הבית מצויד בכל מה שצריך...הוא נקי אך הוא עגום למראה, מוזנח מאוד, הקירות מתקלפים ולא מסוידים, הספות מהוהות וקרועות ומושלכות עליהן ברישול שמיכות להסתיר הקרעים. מדף עקום מאיים לקרוס. אין כל השקעה וניסיון להפוך את הדירה למקום נעים או חמים או שמח."
84. מרכיבי אישיות אלה של האם מעלים סימן שאלה הן במישור יכולת האם לגדל את הילדים לבדה והן במישור יכולתה לעשות את כל הדרוש כדי לשמר את הקשר של הילדים עם האב.
85. המישור הראשון קשור גם לתכנוניתה הפרטיות של האם להגירה, וליכולתיה לעמוד בכל המטלות של גידול הילדים לבדה, לגביהן כתבה המומחית בחוות הדעת "היא מתכוונת לעבוד באירלנד כמזכירה בעסק של קרובת משפחתה שם השכר לא יהיה גבוה אך תהיה לה אפשרות לגמישות בשעות העבודה ואפשרות לקחת חופשות על מנת להגיע ארצה לביקורים עם הילדים. מעבודתה זו היא מתכוונת לממן את נסיעות הילדים ושהייתם בארץ בעת ביקורי הילדים... מתכוונת לשלם שכר דירה באמצעות עזרה מהרשויות האיריות, ללמוד ולקבל מהרשויות תמיכה כספית בגין לימודיה, ואף לקבל תמיכה מהרשויות בגין הילדים... היא מתבססת בעיקר על מתן עזרה וסיוע מאת הממשלה האירית ושירותי הרווחה האיריים אשר לדבריה מעניקים תמיכה לאימהות חד הוריות בחיי היומיום ואף סיוע בדיוור ובלימודים, ומהלוואות של משפחתה".
86. למרות שהאם יצאה תוצץ כנגד האופן בו הוצגו הדברים על ידי המומחית, לא מצאתי בתצהירה נתונים המשיגים את התמונה באופן מהותי. כך, למשל, לא הבהירה האם כיצד מהכנסה נטינת של כ- 2,000 יורו לחודש בתוספת קצבת ילדים בסכום נטען של 280 יורו לחודש, בכוונתה לכלכל את עצמה ואת הילדים, כמו גם לממן את נסיעותיהם ארצה על כל הכרוך בכך. הדבר קל וחומר לנוכח טענת האם כי ההוצאה בגין שכר דירה (כ- 1,100 יורו) תהא כמחצית מן כל הכנסתה! יודגש, כי האם מנסתמכת על הצעת עבודה של קרובת משפחה (שניתנה בשנת 2013), בה לא מצוין כמה תרומה (נספח ז') לתצהיר עדותה הראשית של האם). זאת ועוד, האם מודה כי היא מתכוונת להסתמך על תמיכות מיסליות כאלה ואחרות (שטיבן וסכומן לא הובהר למרות שלא היה קושי של מימי לעשות כן) ועובדה זו מחזקת את הביסוקה כי תתקשה לעמוד על שתי רגליה מבחינה כלכלית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

87. יתירה מזו, וזה העיקר - דמוסי האישיות של האם, כמותאר לעיל, מעוררים תהייה מהותית באשר ליכולתה לגדל את הילדים לחלוטין לבדה, על כל המשתמע מכך, ולהתמודד בד בבד עם עבודה ויתר מטלותיו של הורה יחיד. המדובר במעמסה קשה בכל קנה מידה, המחייבת תעצומות נפש וספק רב בליבוי אם האם תוכל לעמוד בה מבלי שהדבר יגבה מחירים לא פשוטים מהילדים.
88. לא למותר לציין, כי המומחית ציינה "שיש מצבים בהם האם מכחישה את המציאות ומעצבת אותה על פי תפיסת עולמה", ועובדה זו ביטלה חשש כי האם צובעת את העתיד הצפוי באירלנד בצבעים ורודים.
89. לעניין המשאבים הנפשיים והכלכליים הדרושים כדי לשמר קשר בין מדינת, העידה המומחית בחקירתה מיום 23.11.2014 לאמור "השמירה היומיומית של הקשר וההטסה של הילדים לארץ לביקור ואירוח האב לביקור, דבר שהורים מהגרים עושים...זה מאוד מאוד מסוכן. מדובר על שני ילדים שצריך להטיס אותם, צריך לקבוע מראש מועדים, דברים קורים, דברים מתבטלים, ילד חולה, זה המון המון ענייני ארגון. צריך הרבה מאוד כוחות וגם משאבים..." (עמ' 20).
90. מסקנתה של המומחית, שלא קועקעה בחקירתה ואני מאמצה, הינה כלהלן: "...כדי לקיים ביקורים של ילדים בין שתי ארצות נדרש לא רק ממון אלא גם כוחות נפש ויכולת ארגון. מצאתי כי [REDACTED] במצב נפשי ירוד כשהיא מקפידה להפגין אומללות וחולשה, ונוהגה פאסיבי ותלותי. לסיכום: לא התרשמתי כי [REDACTED] הכוחות והמשאבים על מנת להבטיח את ביקורי הילדים את אביהם אם תותר הגירתם". (ההדגשה שלי).
91. האם טוענת כי חברתה, עורכת דין במקצועה ובעלת אמצעים, מוכנה להעמיד לה בטוחה כפי שייקבע בית המשפט על מנת להבטיח את שמירת הקשר בין האב לילדים.
- גם אם אניח כי ישנה בטוחה כנטען, אין בכך ביטול מזוור לקשיים המפורטים לעיל, מן הטיעמים הבאים: ראשית, השאלה המרכזית איננה האם ניתן לכפות על האם הר כגיגית את שימור הקשר, אלא האם יש לאם מוטיבציה ויכולת לשימור עוד בטרם יאלץ האב להזקק לבטוחות. שנית, כפי שטען בא כוח האב בתבונה, בטוחות לשימור הקשר הינן בבחינת מוצא אחרון אשר הפעלתן איננה הלה ודורשת הליך משפטי, על כל המשתמע מכך. אוסוף לכך, כי עד להפעלת הבטוחה חולף זמן ועלולים להיגרם נזקים שספק אם ניתן יהיה לשקם. לביטול מן הצורך אעיר, כי הבטוחה לא הוצעה לכתחילה אלא נכבשה עד לסוף ההליך, וגם עובדה זו מעוררת תהיות באשר לרצינותה.
- לו שוכנעתי כי רצונה של האם בשימור הקשר הינו אוטנטי ומוכנס וכי ביכולתה להוציא רצון זה מן הכוח אל הפועל, היה בכוחה של בטוחה להטות את הכף – ולא היא בנדוננו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

טובת האם – טובת הילדים

- 1
- 2 92. פשיטא, שמצבו של הורה המבקש להגר ואנוס להישאר בארץ משפיע ביניה וביה על מצבם של
- 3 הילדים וביניהם הדבר מיהווה שיקול רלוונטי בשאלת הגירתם ("אין חולק על כך שטובת הילד
- 4 קשורה פעמים רבות באופן הדוק למצב הנפשי של הוריו...מכך נובע כי בחינת טובתו של
- 5 הילד אינה יכולה להתבצע במנותק מבחינת השפעת ההגירה על הוריו" – סיניף 16 לפסק
- 6 דינו של כב' השופט גרוניס (כתוארו אז) בדנ"א 9201/08, וסיפת פסקה ה' לפסק דינו של כב'
- 7 השופט רובינשטיין (כתוארו אז) באותה פרשה כן ר' דברי כב' השופט דנציגר בבע"מ
- 8 10060/07 לאכור. "סבורני כי ככלל, ובמקרה זה בפרט, לא ניתן לנתק בין ההשפעה שתהיה
- 9 למקום הימצאו של הקטין על הוריו לבין טובתו של הקטין עצמו, הואיל וטובת הקטין
- 10 מושפעת במישרין ממצבם שלהוריו. כן ר' בנימי 27/06, הנזכר שם).
- 11 93. האם טוענת בתצהירה כי היא בודדה בארץ, ללא אזרחות וללא עבודה וכי הדבר היחיד שקשר
- 12 אותה לישראל הוא נישואיה לאב, שכבר הותרו. האם טוענת כי הסכימה לחיות בישראל רק
- 13 לנוכח הבטחות האב כי המדובר בשהות זמנית בטרם "יחזרו" הצדדים לאירלנד.
- 14 94. הכותבת התייחסה בחוות הדעת לסוגיה זו לאכור.
- 15
- 16 "מטפלת היטב בילדים. הם לבושים היטב ויש להם כל הצורך הנדרש. היא אומרת
- 17 את הדברים הנכונים, היא זמינה להם ונענית לכל צורך שלהם. שוב ראיתי טיפול
- 18 אינסטרומנטלי בילדים, ללא איכות חמה, היא קפואה, מטפלת בהם ללא שמחה והנאה.
- 19 פניה מקרינים סבל וקורבנות וחוסר שביעות רצון.
- 20 ...
- 21 בכל הפעמים בהן ראיתי את [REDACTED] עם הילדים התרשמתי כי היא מטפלת בהם
- 22 היטב... אומרת תמיד את הדבר הנכון, היא מאוד קשובה אליהם וזמינה אליהם. אך
- 23 היא אינה מקרינה חום או שמחה וחיוניות בטפלה בהם. פניה משדרים קורבנות, מרמור,
- 24 כעס ועצב. כמעט לא ראיתי חיוך כשהיא איתם. גם הילדים עצמם כמעט שאינם מחייכים.
- 25 ...
- 26 בטרם חטיפת הילדים הייתה האם על פי דיווחה היא במצב רגשי קשה, שרויה בחרדות
- 27 ובלחץ ובמצב רוח ירוד. היא חזרה ארצה לא מרצונה אלא בעקבות הפעלתה של אמנת האג.
- 28 מצב רוחה כיום הינו כעוס וירוד. היא מתפקדת טוב ברמה הפיזית עם הילדים ופחות טוב
- 29 ברמה הרגשית. אני מניחה שאם תסורב בקשתה להגירה תמשיך היא להיות במצב בו היא
- 30 שרויה כיום. היא צריכה לטפל בעצמה."

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12
תמ"ש 45041-05-13

95. ברי כי סובייקטיבית האם חשה עצמה במיצר, כפי שציינה המומחית בחוות הדעת מיפיה, היא
"מצאה עצמה, בודדה, אומללה, ללא חברה, עושה את כל התפקידים עם הילדים בעצמה,
ללא תמיכת משפחה."
96. בה במידה נהיר לי כי מצוקת האם מועצמת על ידה וניתן להקל עליה בשימועות. במה
דברים אבירים?
- א. אין חולק כי לאם אין קרובים בישראל עם זאת, בעידן הכפר הגלובלי ובידוענו כי
אירלנד מצויה במרחק מספר שעות טיסה ספורות בישראל, ניתן למותן את תחושת
הבדידות על ידי טיסה של קרובי משפחה ארצה וטיסות של האם אליהם יתירה מזו,
בניגוד לבדידות הנטענת, הוכח כי לאם היה/יש מיעול חברתי בארץ, כעולה
מהתצהירים שהואילו צדדים שלישיים להגיש ועברה לתק בית המשפט.
- ב. לא שוכנעתי כי ישנה סיבה כלשהי שהאם לא תמצה את כישוריה וכישרונותיה על
מנת לעבוד ולהתפתח בארץ. מכוח הכשרותיה כמו גם בהיותה דובר אנגלית מלידה,
יש לאם יתרון יחסי שהיא יכולה לנצלו על מנת לעבוד, להתפתח ולהצליח – אם רק
תחפוץ בכך.
- ג. מרכז חייה של האם בעשור האחרון היה מדינת ישראל. אין מדובר באדם ששהייתו
בארץ הייתה זמנית ואשר קשריו לארץ הינם מינימליים. נהפוך הוא, חייה של האם
סובבים סביב מדינת ישראל מכל בחינה שהיא, ואין לטעני נפקא מינה אם לבתחילה
היה הדבר תוצאה של ברירת מחדל אם לאו. יתירה מזו, קורותיה של המשפחה,
שאינם שנויים במחלוקת, מעידים כי המדובר בבחירה מודעת של האם לחיות
בישראל ולגדל בה את ילדיה. האם ידעה כי היא נישאת לישראלי החי בישראל ואשר
יעבודתו בישראל. יתירה מזו, האם עברה פעמיים הליך של גירור ולטענתה אף סיימה
אותו, ויש בכך אינדיקציה לקשירת גורלה של האם לעם היהודי ולארצו. למרות
טיענותיה של האם בדבר מציגים והבטחות "לחזור" לאירלנד (נפועל מיטיה כשלעצמו,
שכן המשפחה לא חיה באירלנד מעולם) לא הוכח כי ננקט צעד של ממש בכיוון זה.
- אניני מוציא מכלל אפשרות, כי האם ביקשה מהאב לשקול מיעבר לאירלנד, וייתכן
נמבלי לקבוע כל מימצא בנדון, כי היה נוח לאב לפזר ערפל על מנת למנוע מחלוקת.
ברם, המבחן בסוכו של יום הינו מבחן הזיקות מבחינה עובדתית גרידא, ותוצאתו של
מבחן זה הינה כי מרכז חייה של האם לעת הזו הינו בישראל ולא ניתן לובר כי לא
תוכל (אם רק תרצה) למצוא את עתידה, לפחות בשנים הקרובות, כאן.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

97. ביכל מקום, גם אם אביא בחשבון כי האם תמשיך להתנהל כעצמאית וחוסר תיוגות, התנהלות אשר ללא ספק מקרינה ותקרין על הילדים, עולה בחוות הדעת כי הילדים למדו להתנהל בין שני העולמות ההוריים ולהפיק את המרב משניהם. בלשון אחרת, אם התנהלותה של האם בפני המומחית מעידה על התנהלותה בחיי היומיום, אזי זו דמות האם שמיכורים הילדים, ומעולה ביתצפיות המומחית על מפגשי ההורים עם הילדים, הם יודעים להפיק את המרב מיכולותיו של כל הורה, וכך בעולמם של הילדים משלימים ההורים זה את זה.

עמדת הילדים

98. כפי שציינה המומחית בחוות הדעת ובחקירתה, לנוכח גילם של הילדים, אין להם רצון לבד מהרצון לגדול עם שני הוריהם, ולכן אין נפקות לרצונם בנושא ההגירה.

סופו של דבר

99. מן המקובץ והמיטעם עולה, כי במצבם של הילדים והיום, טובתם מחייבת שלא להתיר לאם להגר יעמם, יש לאפשר לילדים להחלים לחלוטין בטרואמית החטיפה ופרידת ההורים, על כל הכרוך בכך.

100. לפיכך, אני דוחה את עתירת האם להגר עם הילדים.

101. לא מצאתי טעמים כלשהם שלא לאמץ את המלצת המומחית כי בשמורת הילדים תהא בשותפת וכך אני קובע.

102. אשר לפסיקת הוצאות ושכר טרחת עורך דין, נתתי דעתי להלכה הפסוקה, לפיה בהיעדר טעמים לסתור מן הראוי לפסוק הוצאות משפט ראליות ורע"א 5919/14 בנר נ. המברשת רוחמה אגודה שיתופית חקלאית בע"מ – מיום 29.1.2015) וכן לפרמטרים שפורטו באותה פרשה ובבג"צ 891/05 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ. מחצבות כנרת (שותפות מוגבלת), פ"ד ס (1) 600. בה במידה נתתי דעתי לכך, שרצונה של התובעת להגר נובע מרצון סובייקטיבי לגיטימי וכי ברור הנשוא קשור בתבל טבורו לטובת הילדים, וכן לכך שהאם הסכימה לקצר את ההליך הראייתי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 40047-11-12 נ' [REDACTED]
תמ"ש 45041-05-13 נ' [REDACTED]

- 1 לאחר איזונים של כל אלה, אני מחייב את התובעת לשלם לנתבע את הכספים ששילם
- 2 לניזונות בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מימועד התשלום, וכן שכר טרחת עורך דין
- 3 בסך של 40,000 ₪.
- 4
- 5 תואיל המזכירות לסגור את התיקים שבכותרת.
- 6
- 7 ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים בלשחם.
- 8
- 9 ניתן היום, י"ח אלול תשע"ה, 2 ספטמבר 2015 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים
- 10
- 11
- 12
- 13 שמואל בר יוסף שופט
- 14